

Declaration for the Prevention of Child Abuse and Neglect – Maori Version

Hohou Timatanga

Matou, te hunga taataki taitamariki a tukinotia ai otira kore tiakina tika ana hoki mo nga kawanatanga, roopu hoki ehara I te kawanatanga, nga torotorohanga me nga toopuranga, hui atu hoki ki te hunga tutohutia mai I nga kaupeka katoa me nga tira tutika, taitamariki a taiohi puta noa I Aotearoa e hiahia ana kia aromatawaia a iwitia a arotaakina hoki nga wero ka huapae mai I te taataa kino o nga taitamariki tukinotia a kore tiakina tika ana hoki kei to tatou motu – ka tohungia ka whakaritea nga mea totika kei mua I a tatou ka paaruretia enei hara o nga tikanga taitamariki uaratanga hoki, koia nei ka tokaina ina ko te kore tiaki tika me te tukino o nga tamariki ka tu mai hei kaupapa nui mo te whakato me te horahanga o nga mea uu ki te tika hora noa ki Niu Tireni, ka whakapono matou ko nga taangata katoa e noho ana kei konei kia kaha te whakapumau mo a tatou taitamariki tetahi waahi manaaki tetahi waahi atawhai.

Inahoki, ka inoia te tautoko me te whakataunga ake a ararataki mai I to tatou kawanatanga, nga roopu kaipakihi, nga rangatira mai I nga hapori me era atu hoki ko ratou e taatari ana e whakamana ana hoki I te I turanga me te ahua o nga tamariki.

2014 Te Whakahau a Niu Tireni mo te Arai atu Tukino Taitamariki me te kore Tiaki tika

E whakapono hoki ana matou ina ko te tukino taitamariki me te kore tiaki tika taitamariki otira ia he take tino maataamua kei Niu Tireni.

Kei te whakapono matou e kore titiro a arotahi ana te Kawanatanga o Niu Tireni ki **te Tino putake** o te taataa kino me te kore manaaki tika;

- i) Te tino kore moetahi kei te toopuranga
- ii) Te kore tautoko na te toopuranga ko te moetahi he tino maataamua hei tiaki I a tatou taitamariki
- iii) Te korapatanga o te pahekoheko whanau/ te hangaanga
- iv) Te kaha whirinaki o te whanau ngoikore ki te penihana

v) Te hurihanga kai waipiro me te kai taru a pire kino hoki

Ki to matou whakapono e kaha rawa te aro ki te haapai I nga whakaputanga, ka mahue pirere iho ko te putake o nga raru.

Ki to matou whakapono ano hoki kia tere ke te kawanatanga ki te whakatoou kaupapa totika hei whakahau a whakahoki ai ki te mana o te whaanau, te whaea a te matua hoki e pumau ana kia raaua ina ko raaua hoki te hunga ka taea te toro aroha, atawhai, upa o te waahi au mo nga taitamariki.

Ka whakapono matou ma te kawanatanga o Niu Tireni e aataa tiro tiro I te ahuatanga noho roa te whirinaki whiwhi penihana I raru ai te moetahi me te paakarukaruhanga o te whanau.

Me hangaia etahi nanao huinga taangata oranga rawa me te ture hei whakahau otira hei whakaneke pahekoheko me nga hanganga whanau hei aukati tukino a taata hoki ia tatou taitamariki.

Ko te whakamatautau maatua te mea tino nui mo te hunga taiohi me ratou nga maatua houna tuatahihei maatua ka arotahitia ai te whakamohio ki te maataamua o nga momo pahekoheko te totika ai mo a tatou taitamaiki.

Te Karanga a te Kawanatanga – “ Mo nga kaupapa a tikanga katoa hoki hei tautoko tomua I te maataamua o te hanganga whanau, te moetahi, purere mai I te whirinaki ki te penihana me te aataa tiro tiro I te kai waipiro me te hao taru a pire kino hoki ki te iwi, ma enei tirohanga maataamua ka heke te tukino taitamariki me era te kore tikaai i te tiaki.”

Ta Matou Whakahau tukotahi:

“Te mea kau ana ko te taawaahanga ina hei naanaa taitamariki ara ko te whanau tutika tuhono otira kua moetahi te whaea me te matua, ko matou whai ake nei ko nga roopu taki taitamariki (mea kotahi ranei hoki) ka whakahuatia ake ta matou tino pukaikaha ki te whawhai mo nga tika me nga uara o a matou tamariki kia whakapaetia ki roto ki nga kaupapa ki nga ture hoki, ina koia ko te tumanako kia whaanau mai te tamaiti ki roto ki te taawaahanga aroha kore taataangia e te kino ka aata manaaki tika tia hoki, kore tiaki heetia, ka ahuru te tipu ake ka totika te whakamatautau. Ka tu kotahi ai matou te whakahua me te tapatahi ki te arai atu I te kore tiaki tika me te tukino noa o a tatou taitamari kei Niu Tireni.”

Ingoa o Te Roopu/Tangata kotahi ranei

Turanga

Tohu

Katiakihanga mo Te Putake o a Tatou Tamariki
Chairman

Mr John Sax

Founder &